

เรื่องเล่า ของ

ด.ช. ปอ

Story of a boy named

POR

ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
Southeast Asian Fisheries Development Center

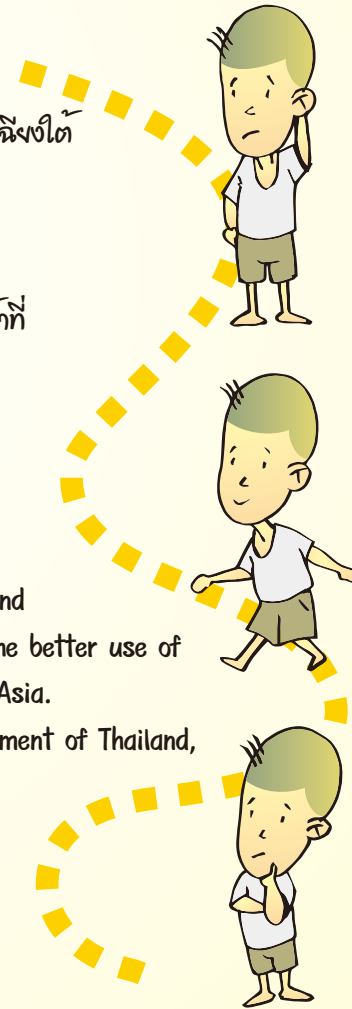
www.seafdec.or.th

ภารกิจที่หนึ่ง

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ 1 ใน 4 ของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ของศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จัดตั้งขึ้นตามมติของการประชุมสภาผู้บริหารศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในปี 2511 ณ กรุงเทพมหานคร และจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ โดยมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีทางการประมง ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศที่อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ ภายใต้อาณัติของรัฐบาลไทยในการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วยตึกที่ทำการและหอพักสำหรับเจ้าหน้าที่ และผู้เข้ารับการค้าในต่างประเทศ ตลอดจนอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ

What is Training Department?

The Training Department of the Southeast Asian Fisheries Development Center (SEAFDEC/TD) was created by the SEAFDEC Council during its Inaugural Meeting in 1968 in Bangkok, Thailand and was formally established in 1970 with the objectives to develop modern fishery technologies for the better use of marine fish resources and to reduce manpower shortages in marine capture fisheries in Southeast Asia. SEAFDEC/TD is located in Amphoe Phrasamutchedi in Samut Prakan Province, Thailand. The Government of Thailand, according to the Agreement Establishing SEAFDEC, provides SEAFDEC/TD with office building and dormitory to accommodate staff and trainees as well as other equipments and contributed toward the Department's operation.

เพราะเราห่วงใยในทรัพยากรสัตว์น้ำคงอยู่เพื่อลูกหลานของเราสืบไป...

Because we care for the next generations...
ศูนย์พัฒนาการประมงแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
The Southeast Asian Fisheries Development Center
จินดีเสนอ.....

Would like to present.....

“เรื่องเล่าของ ด.ช. ปอ” “Story of a boy named Por”

ที่ปรึกษา : บัณฑิต โชดสงวน และ ทวีศักดิ์ จันทร์ลอม
Supervisors : Bundit Chokesanguan and Thaweesak Chanloi

เนื้อเรื่อง : พันิตนาฏ ธาราดล และ กฤษณ์ ภู่อริมงคล
Authors : Panitnard Taladon and Krit Phusirimongkol

Editor : Virgilia T. Sulit

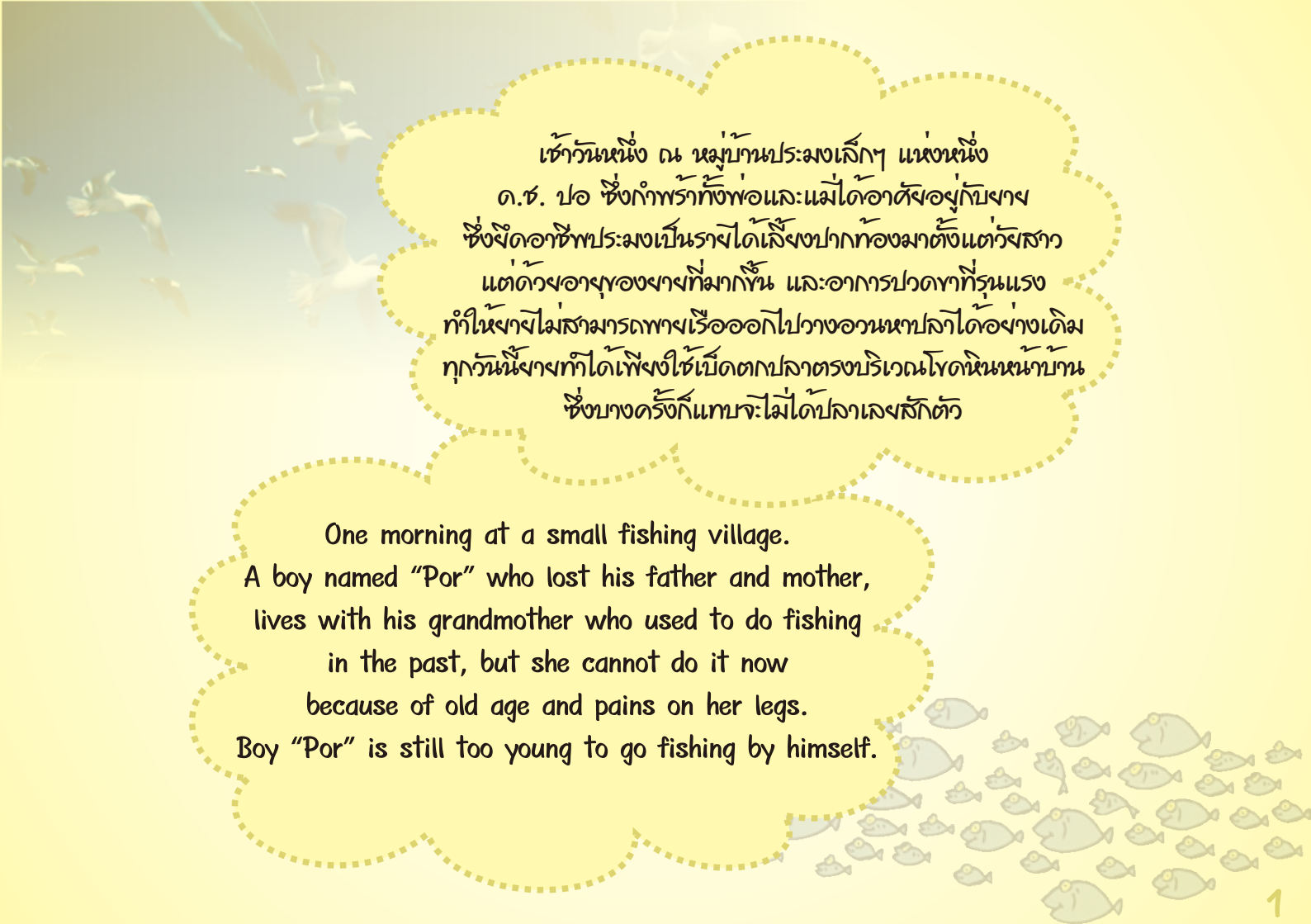
ออกแบบภาพและปก : กำธร สุกนธกรพิง
Graphic Designer : Kamtorn Sukhondhasup

เจ้าของลิขสิทธิ์
ศูนย์พัฒนาการประมง
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ตุ้ ป.ณ. 97 พระสมุทรเจดีย์
สมุทรปราการ 10290
ประเทศไทย

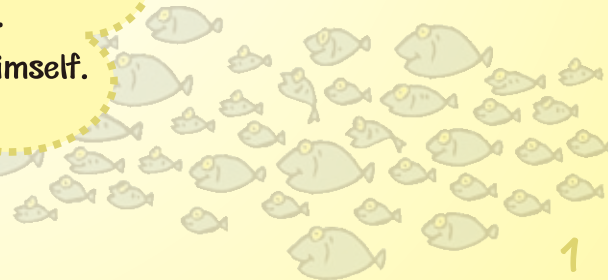
© Copyright
Southeast Asian Fisheries
Development Center
Post Box 97, Phrasamutchedi
Samut Prakan 10290 Thailand

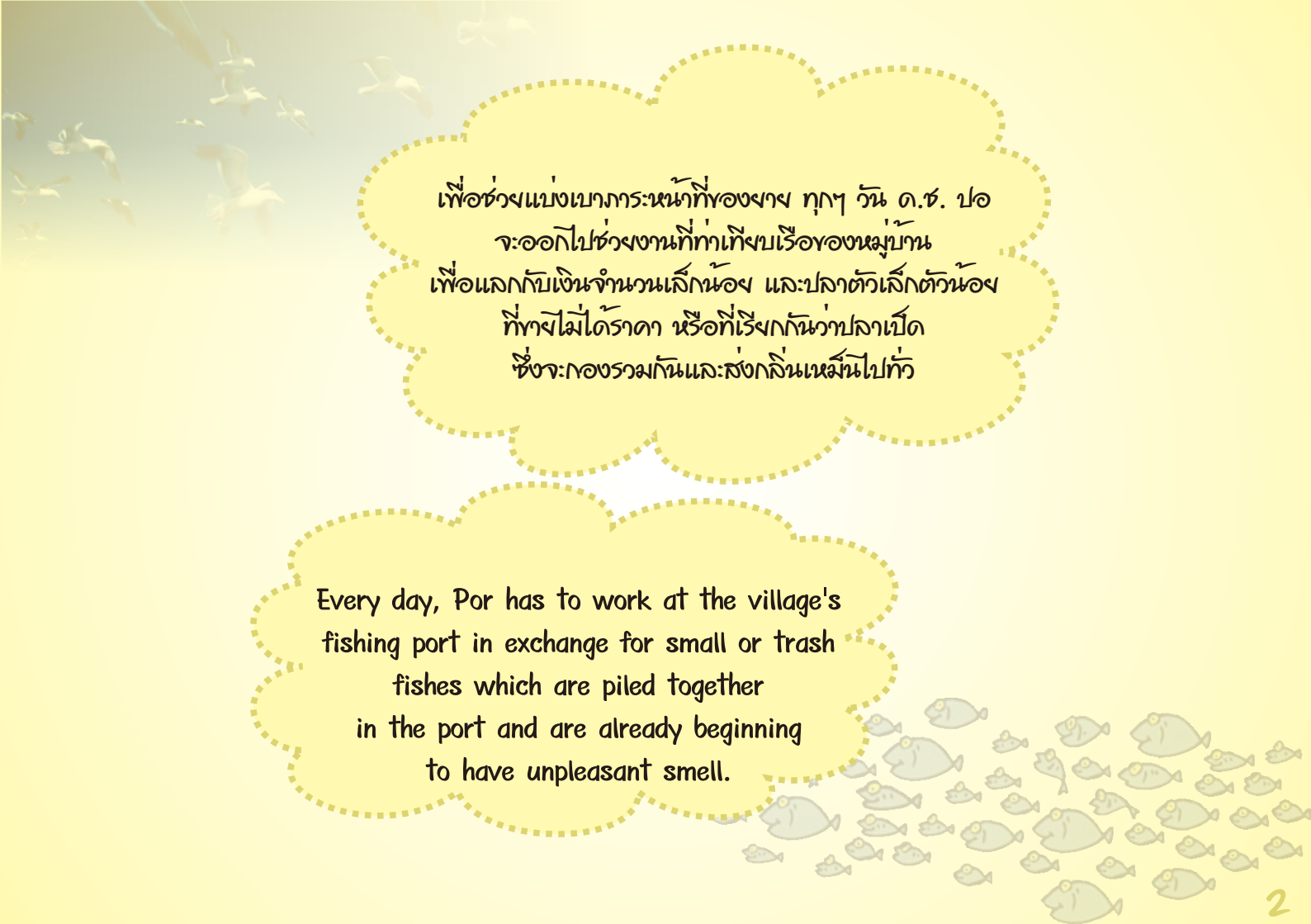

เช้าวันหนึ่ง ณ หมู่บ้านประมงเล็กๆ แห่งหนึ่ง
ด.ช. ปอ ซึ่งกำพร้าทั้งพ่อและแม่ได้อาศัยอยู่กับยาย
ซึ่งจับอาชีพประมงเป็นรายได้เลี้ยงปากท้องมาตั้งแต่วัยเยาว์
แต่ด้วยอายุของยายที่มากขึ้น และอาการปวดขาที่รุนแรง
ทำให้ยายไม่สามารถพายเรือออกไปวางอวนหาปลาได้อย่างเดิม
ทุกวันนี้ยายทำได้เพียงใช้เบ็ดตกปลาตรงบริเวณโถงหินหน้าบ้าน
ซึ่งบางครั้งก็แทบจะไม่ได้ปลานเลยสักตัว

One morning at a small fishing village.
A boy named "Por" who lost his father and mother,
lives with his grandmother who used to do fishing
in the past, but she cannot do it now
because of old age and pains on her legs.
Boy "Por" is still too young to go fishing by himself.

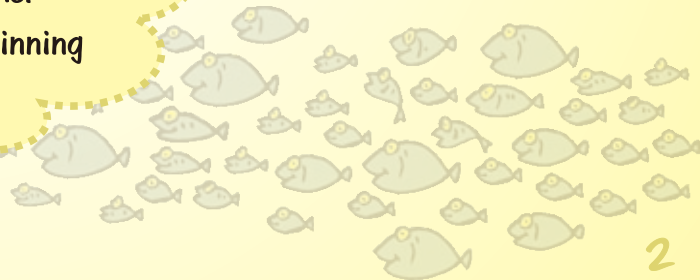

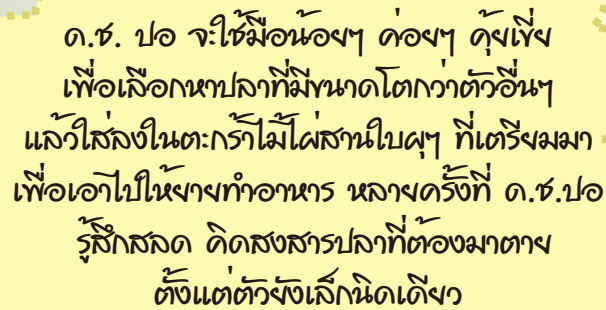
เพื่อช่วงแบ่งเบาภาระหน้าที่ของนาง ทุกๆ วัน ด.ช. ปอ
จะออกไปช่วงงานที่ท่าเทียบเรือของหมู่บ้าน
เพื่อแลกกับเงินจำนวนเล็กน้อย และปลาตัวเล็กตัวน้อย
ที่ขายไม่ได้ราคา หรือที่เรียงกันกว่าปลาเบ็ด
ซึ่งจะกองรวมกันและส่งกลิ่นเหม็นไปทั่ว

Every day, Por has to work at the village's
fishing port in exchange for small or trash
fishes which are piled together
in the port and are already beginning
to have unpleasant smell.

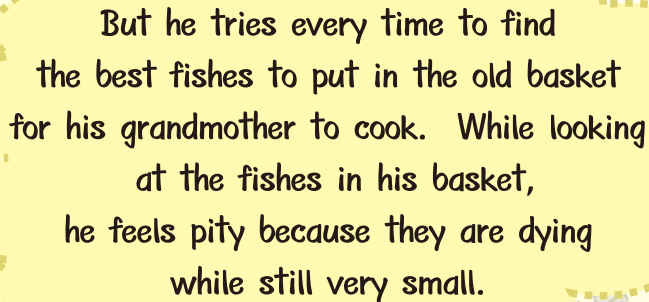

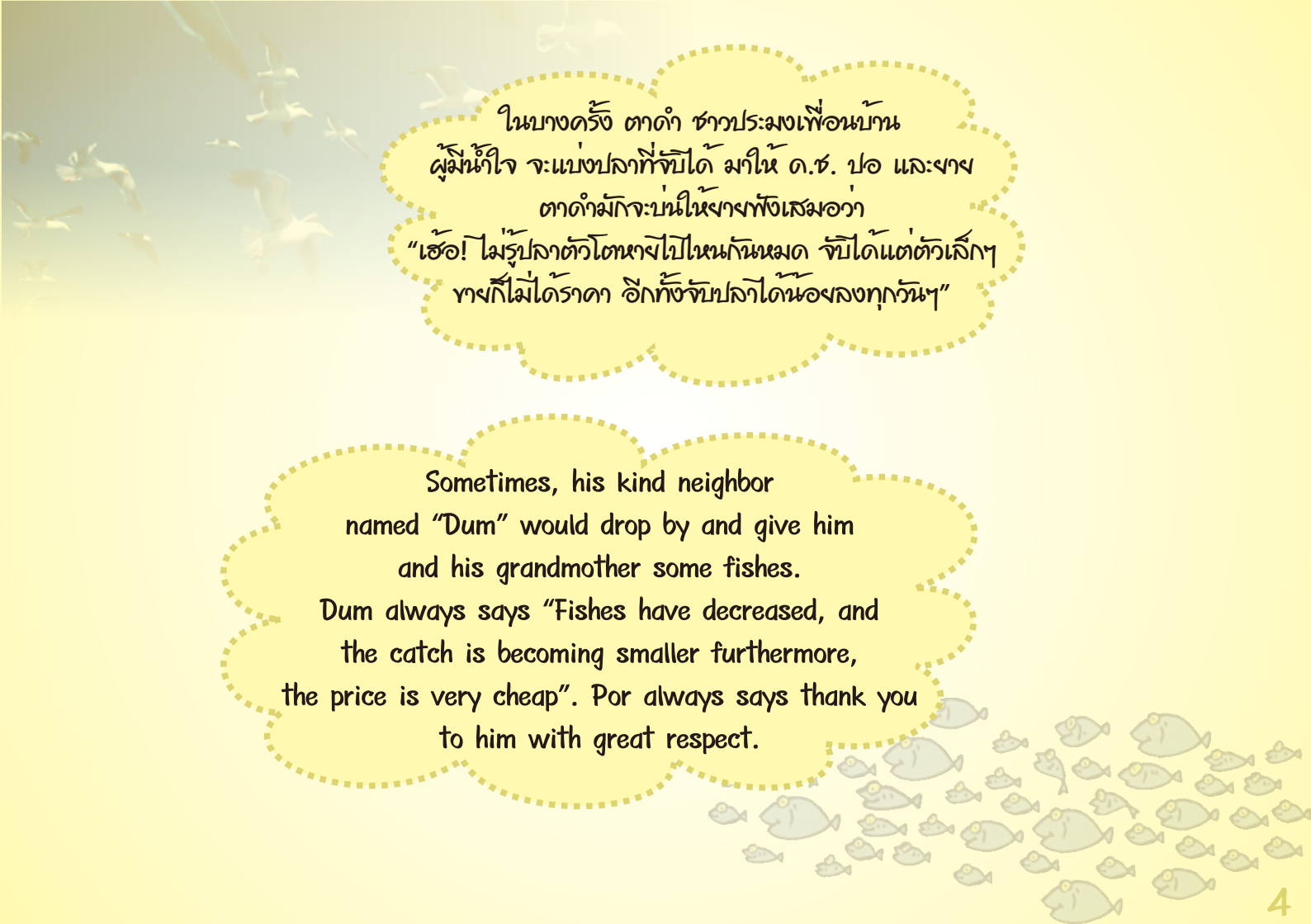
๑.๕. ๑๖ จะใช้มีอัน้องๆ ด่องๆ ดุงเียง
เพื่อเลือกปลาที่มีขนาดโตกว่าตัวอื่นๆ
แล้วใส่ลงในตะกร้าไม้ไผ่สานใบเล็กๆ ที่เตรียมมา
เพื่อเอาไปนึ่ง่างทำอาหาร นลางครั้งที่ ๑.๕.๑๖
รู้สึกสงด ดิดสงสงารปลาที่ต้องมาตาง
ตั้งแต่ตัวยังเล็กนิดเดียว

But he tries every time to find
the best fishes to put in the old basket
for his grandmother to cook. While looking
at the fishes in his basket,
he feels pity because they are dying
while still very small.

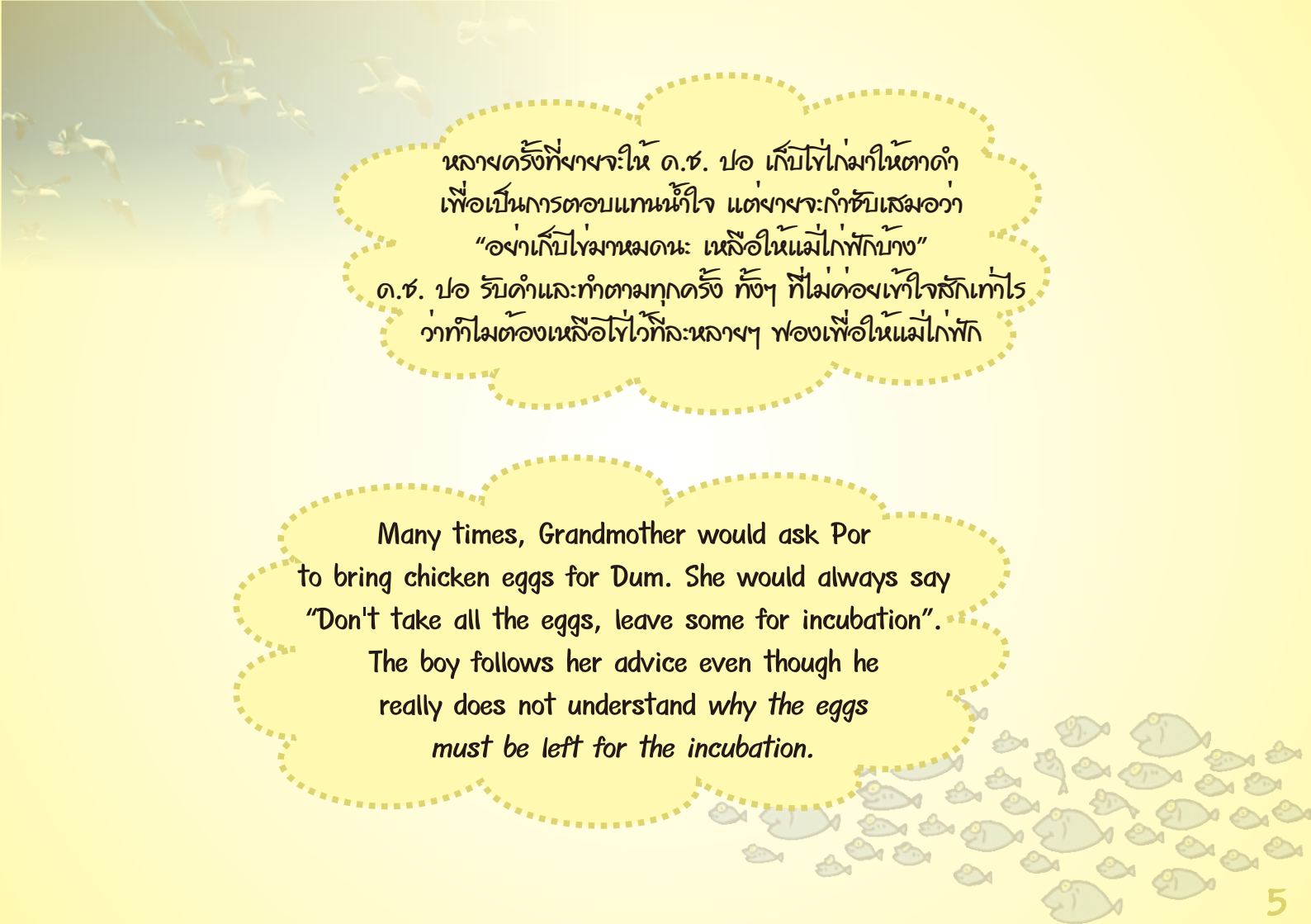

ในบางครั้ง ตาดำ ชาวประมงเพื่อนบ้าน
ผู้มีน้ำใจ จะแบ่งปลาที่จับได้ มาให้ ด.ช. ปอ และนาง
ตาดำมักจะเป็นใจขายทิ้งเสมอว่า
“เฮ้อ! ไม่รู้ปลาตัวโตหางไปไหนกันหมด จับได้แต่ตัวเล็กๆ
ขายก็ไม่ได้ราคา อีกทั้งจับปลาได้น้อยลงทุกวันนี้”

Sometimes, his kind neighbor
named “Dum” would drop by and give him
and his grandmother some fishes.
Dum always says “Fishes have decreased, and
the catch is becoming smaller furthermore,
the price is very cheap”. Por always says thank you
to him with great respect.

นนางดรีงที่นางจ:ไน้ ด.ช. ปอ เก็บไข่ไก่มาไน้ตาตำ
เพื่อเป็นการตอบแทนหัวใจ แต่นางจ:กำขับเสมอว่า
“อง่าเก็บไ้มาหมดนะ: เหลือไน้แม่ไก่ฟักบั้ง”

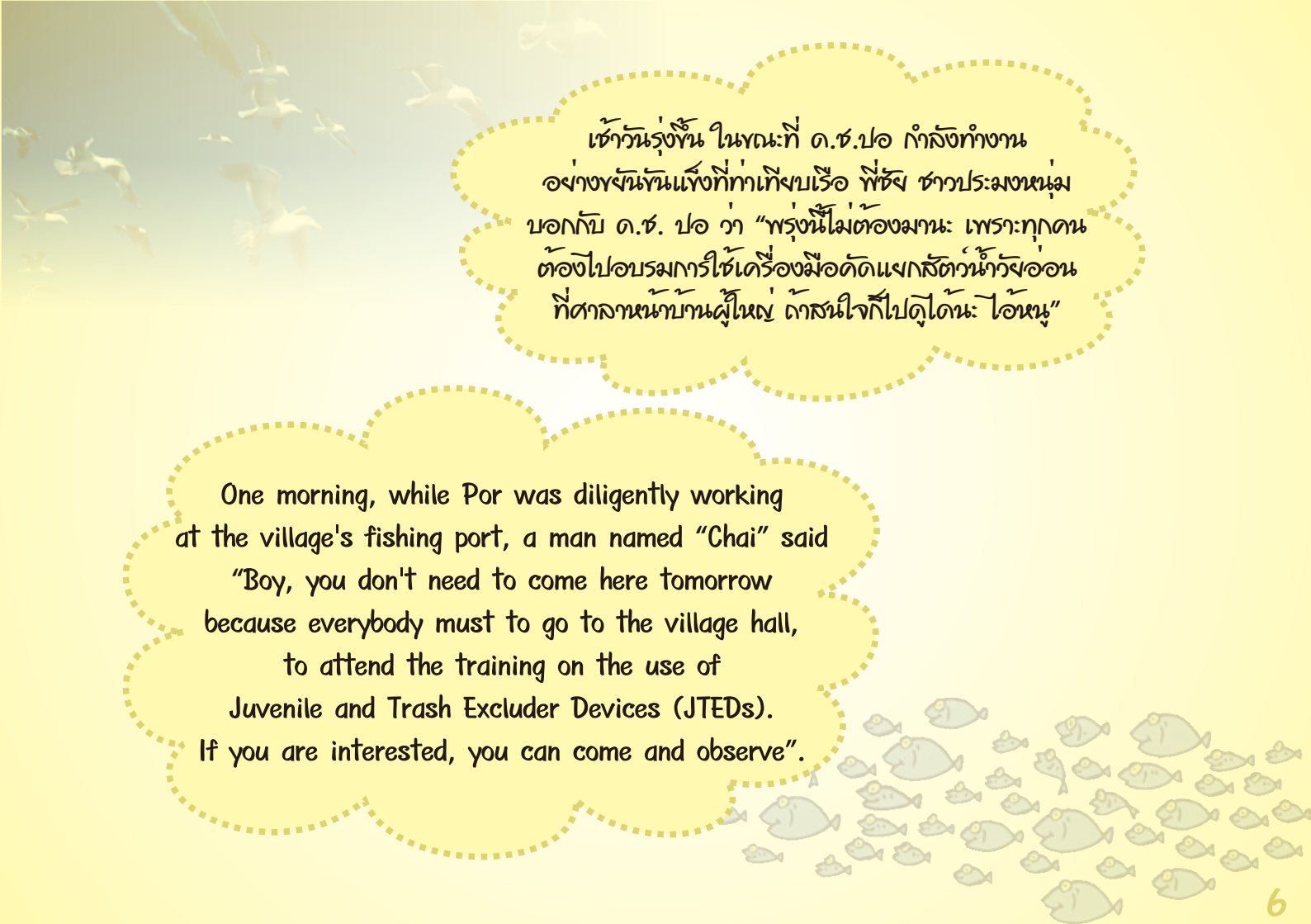
ด.ช. ปอ รับผิดชอบและทำตามทุกดรีง ทั้งๆ ที่ไม่ต้องเก็บใจสักเท่าไร
ว่าทำไมต้องหลือไข่ไก่ที่ละ:นนางจๆ ฟองเพื่อไน้แม่ไก่ฟัก

Many times, Grandmother would ask Por
to bring chicken eggs for Dum. She would always say
“Don't take all the eggs, leave some for incubation”.

The boy follows her advice even though he
really does not understand why the eggs
must be left for the incubation.

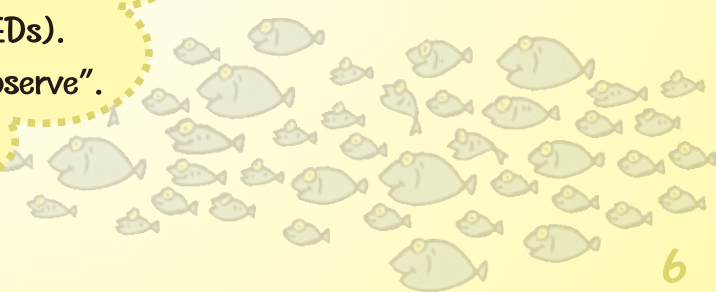

เช้าวันรุ่งขึ้น ในขณะที่ ๑.ช.ปอ กำลังทำงาน
อย่างขยันขันแข็งที่ท่าเทียบเรือ พี่ชาย ชาวประมงหนุ่ม
บอกกับ ๑.ช. ปอ ว่า “พรุ่งนี้ไม่ต้องมานะ เพราะทุกคน
ต้องไปอบรมการใช้เครื่องมือคัดแยกสัตว์น้ำวัยอ่อน
ที่ศาลาหน้าบ้านผู้ใหญ่ ถ้าสนใจก็ไปได้ล่ะ โอนนุ”

One morning, while Por was diligently working
at the village's fishing port, a man named “Chai” said
“Boy, you don't need to come here tomorrow
because everybody must to go to the village hall,
to attend the training on the use of
Juvenile and Trash Excluder Devices (JTEDs).
If you are interested, you can come and observe”.

ในวันต่อมา ด.ช. ปอ รีบวิ่งไปที่ศาลาหน้าบ้านผู้ใหญ่
เมื่อไปถึงก็เห็นว่าชาวบ้านบางคนกำลังชั่งกัน
ประกอบเครื่องมือนักตาแปลกๆ เข้กับอวนลาก
บางคนก็กำลังฟังช่างแปลกหน้าอธิบายอะไรบางอย่างอยู่

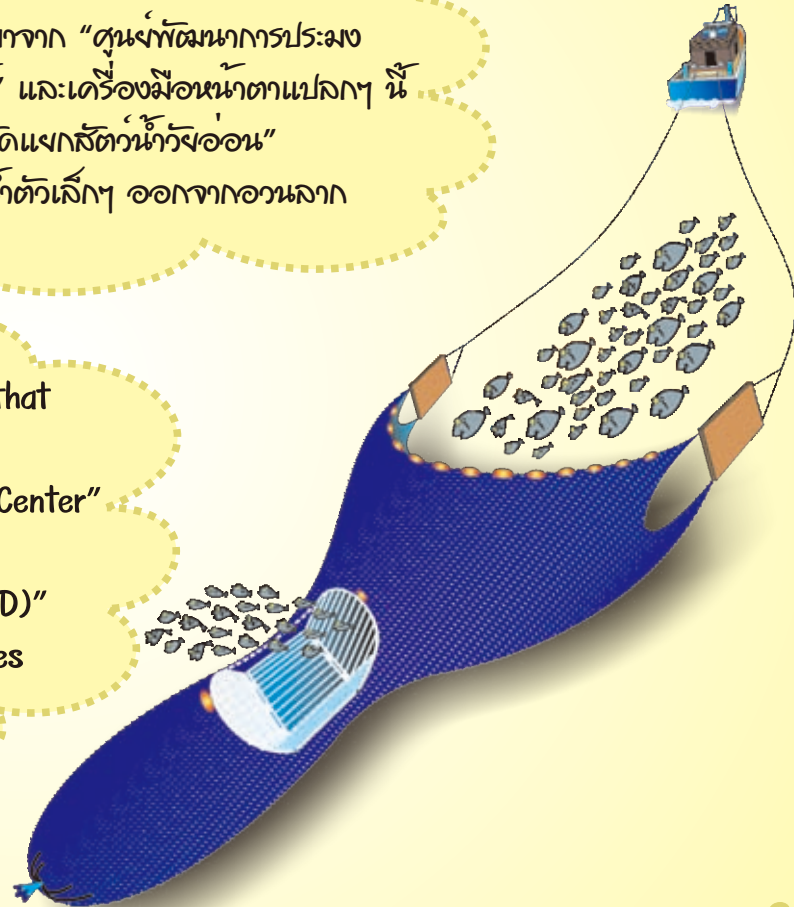
Next day, Por hurriedly ran to the village hall.
When he arrived, he saw some villagers installing
a strange tool with the trawl net. The others were
listening to a man who was explaining something.

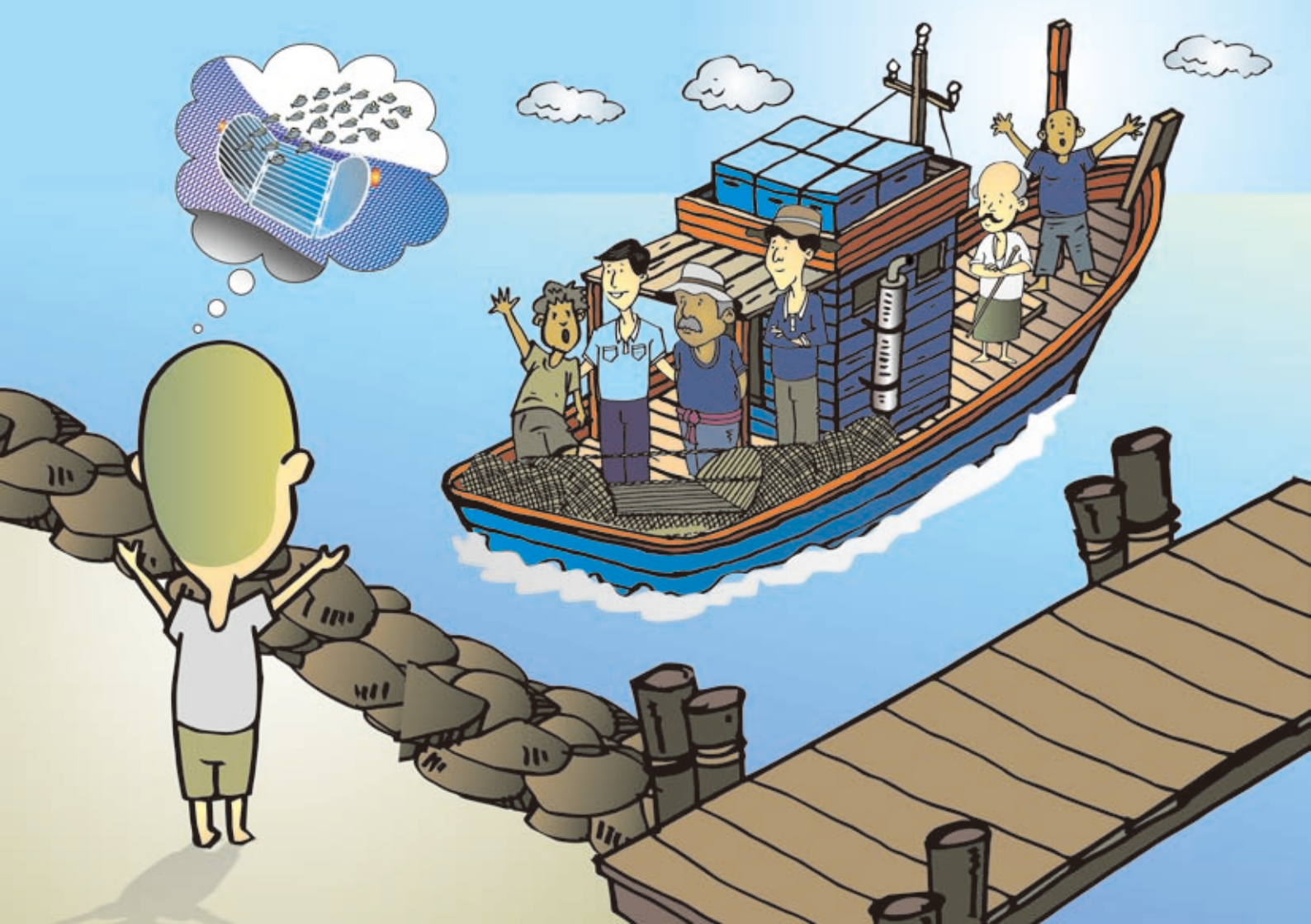

ด.ช. ป๋อ ได้แทรกตัวเข้าไปใกล้ และได้ทราบว่
กลุ่มคนแปลกหน้ากลุ่มนี้มาจาก “ศูนย์พัฒนาการประมง
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” และเครื่องมือหน้าตาแปลกๆ นี้
ก็คือ “เครื่องมือคัดแยงสัตว์น้ำวัยอ่อน”
มีไว้สำหรับคัดแยงสัตว์น้ำตัวเล็กๆ ออกจากอวนลาก

The boy tried to get closer, and learned that
the group of strangers was from
“the Southeast Asian Fisheries Development Center”
and that the tool was known as the
“Juvenile and Trash Excluder Device (JTED)”
which is used to release the small fishes
from the trawl net.

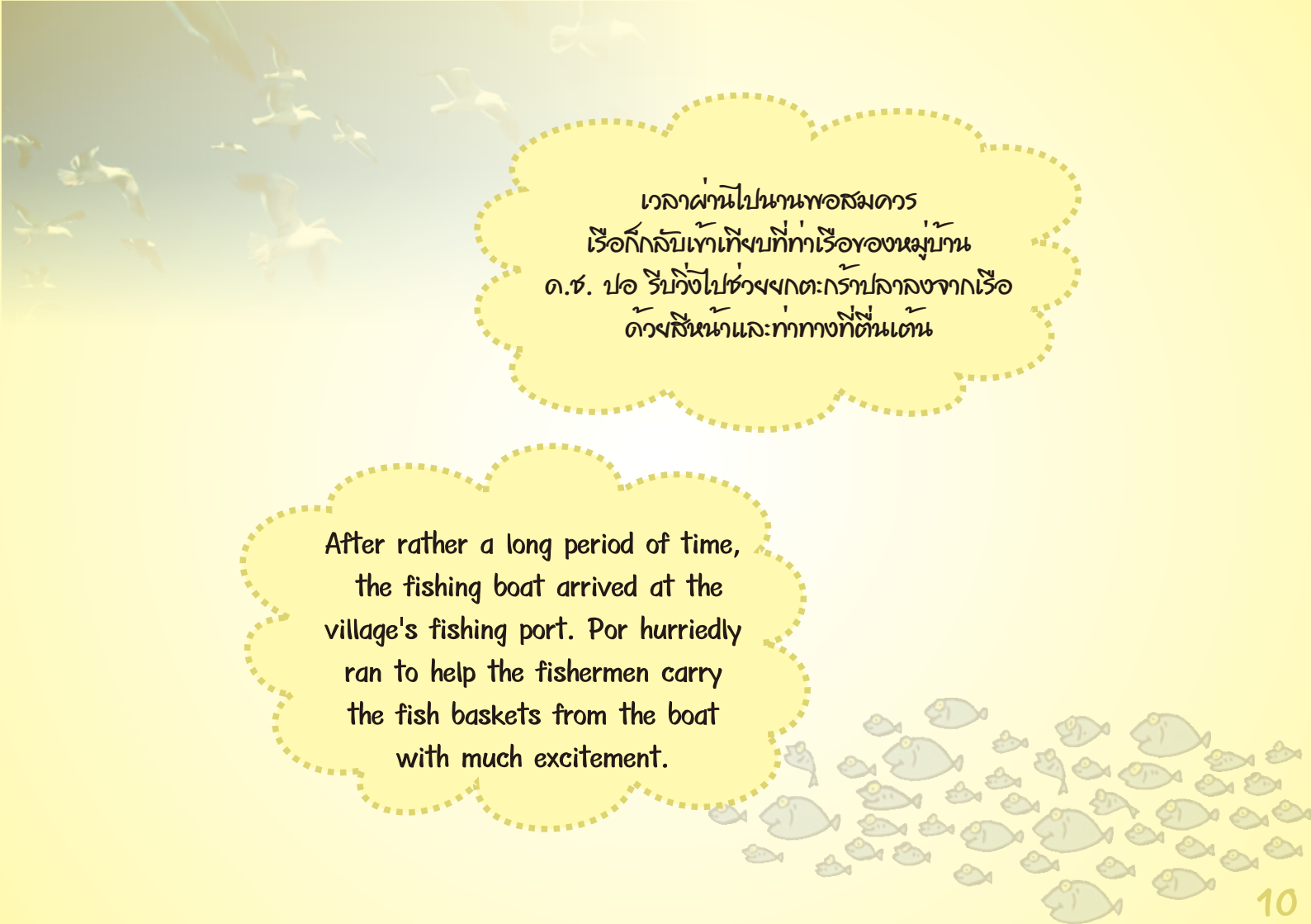

ในช่วงบ່าง นลั้จากประกอบเดร็องมือดัดแงก
สัตัวน้ำจ็องอ่อนเก้กับอวนลากเสร็องแล้ว
ชาวบ้านช่วงกันนำเรื่อออกไปทำการทดลองใช้จ็องในทะเล
ด.ช. ปอ จั้มมองอ่ง่างใจอดใจอไปที่เรื่อลำนั้
พร้อมทั้งจินตนาการเน้ภาพ ลูปลาตัวเล็กตัวน้อย
วางน้ำ้นลุดรอดออกจากเดร็องมือ
ประมงอวนลากตามทีเจ้าหน้าทีบอกไว้

In the afternoon after the installation of JTED
to a trawl net, the villagers helped
bring a fishing boat for sea-trial. Por concentrated
at the boat with imagination about the juveniles
releasing from the trawl net as the officer said.

เวลาผ่านไปนานพอสมควร
เรือก็กลับเข้าเทียบที่ท่าเรือของหมู่บ้าน
ด.ช. ปอ รีบวิ่งไปช่วยยกตะกร้าปลาลงจากเรือ
ด้วยสีหน้าและท่าทางที่ตื่นเต้น

After rather a long period of time,
the fishing boat arrived at the
village's fishing port. Por hurriedly
ran to help the fishermen carry
the fish baskets from the boat
with much excitement.

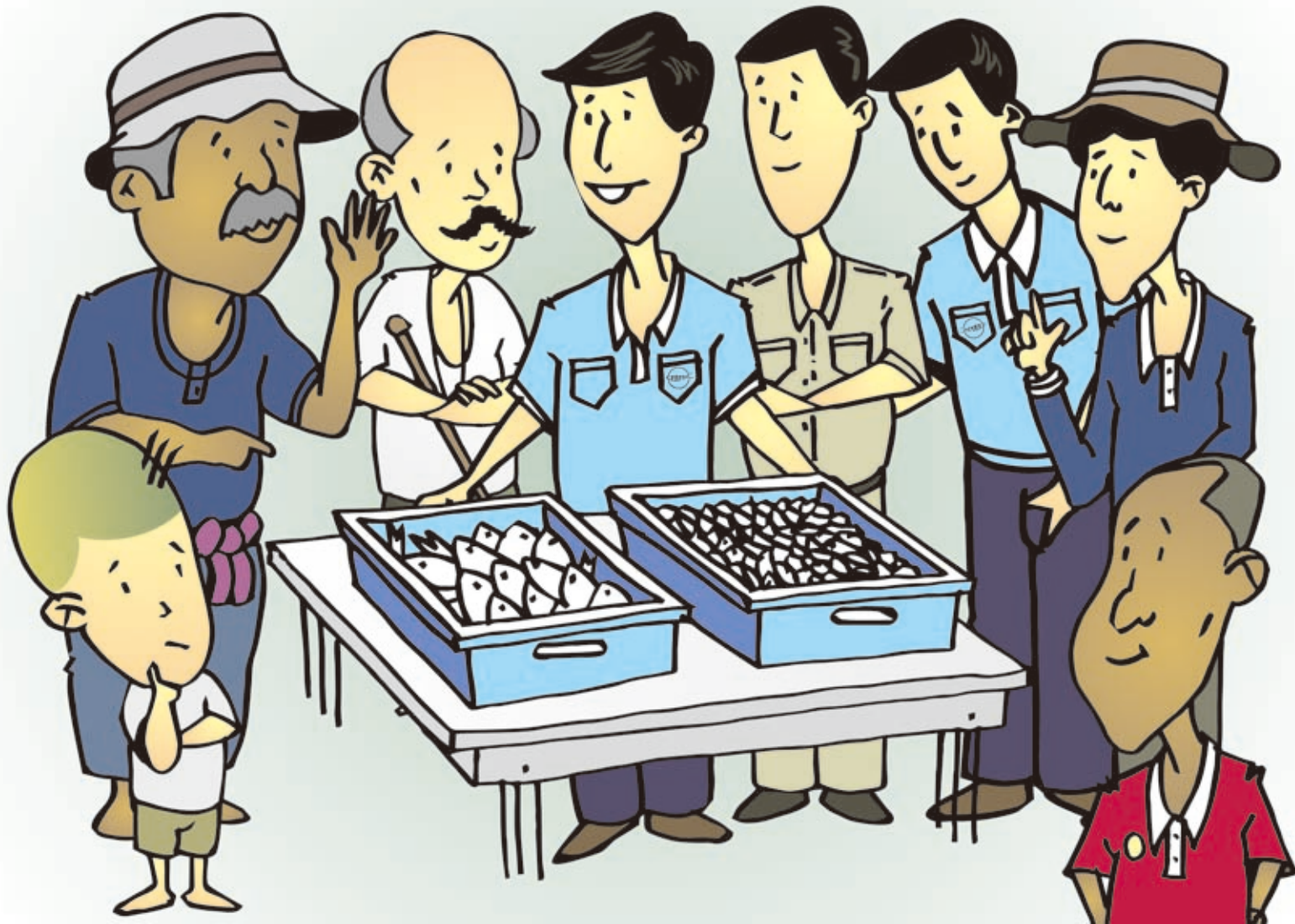

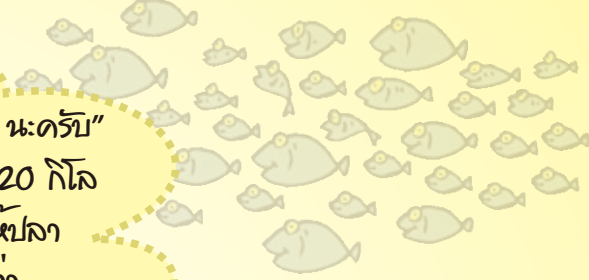
ตะกร้าปลาถูกนำมาวางไว้ในศาลาหน้าบ้านผู้ใหญ่
เจ้าหน้าที่อธิบายว่า “ปลาทัวโตเป็นปลามาจากตุ่งกันฮวน
ปลาทัวเล็กเป็นปลามาจากตุ่งคูลุมกันฮวน
ซึ่งตุ่งคูลุมกันฮวนจะใช้เฉพาะตอนทดลองเท่านั้น
ทั้งนี้เพื่อให้เห็นว่าปลาทัวเล็กออกไปจากฮวนลาก
โดยผ่านซี่กรองของเครื่องมือตัดแฉกสัตว์น้ำวัยอ่อนได้จริง”

เจ้าหน้าที่อธิบายต่อว่า “ถ้าเราไม่ติดตั้งเครื่อง
มือตัดแฉกสัตว์น้ำวัยอ่อน เราจับได้
ทั้งปลาทัวโตและปลาทัวเล็ก ซึ่งปลาทัวเล็ก
ที่เราจับได้นั้นไม่ต้องมีราคาและเป็นการ
สูญเสียทรัพยากรไปอย่างเปล่าประโยชน์”

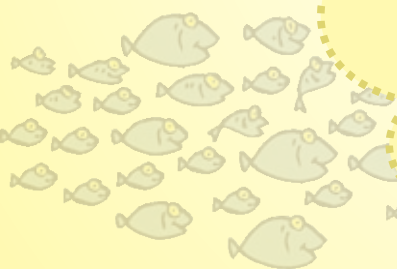
The fish baskets were carried to the village hall.
The officer explained that “The large fishes come from
the cod-end and the juveniles come from cover-net
that covers the cod-end during the sea-trial only”.

The officer further explained that
“If we do not install a JTED, both the large fishes
and juveniles will be caught, and that
the juveniles are sold at very low price but
in the end losing the resources,
so this is very unhelpful”.

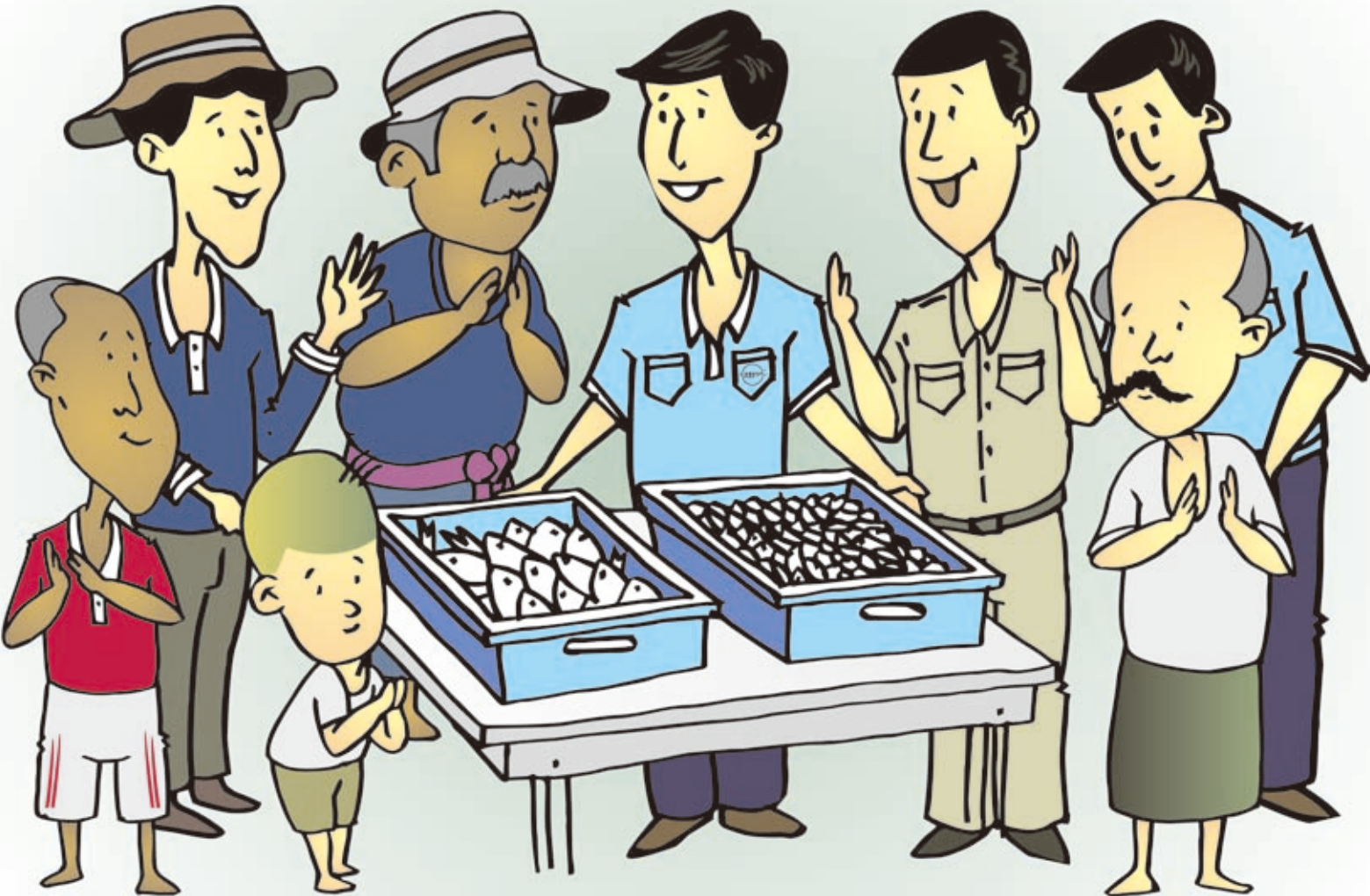

ตาตำ รีบยกมือขึ้นแย้งว่า “แต่ปลาเบ็ดเราก็ขายได้กิโลละ 3 บาท นะครับ”
เจ้าหน้าที่ซึ่งพร้อมที่จะเริ่มเปรียบเทียบกับให้ฟังว่า “ถ้าเรามีปลาเบ็ด 20 กิโล
ขายได้กิโลละ 3 บาท เราจะได้เงิน 60 บาท แต่ถ้าเราปล่อยให้ปลา
โตไปอีก 12-15 เดือน น้ำหนักปลาอาจเพิ่มขึ้นถึง 10 เท่า
เราจะได้ปลา 200 กิโล กิโลละ 30 บาท เป็นเงิน 6,000 บาท
เป็นไงครับ แตกต่างกันมากไหม” ชาวบ้านหลายคนพยักหน้า
เห็นด้วยกับสิ่งที่เจ้าหน้าที่กล่าวมา

Dum raised his hand and said “But we can sell
the trash fish at 3 Baht per kg”. The officer smiled
and made a comparison: “Suppose you have now 20 kg
of trash fish and sell at 3 Baht per kg,
you could get only 60 Baht. But if you release
the fishes to grow up in about 12-15 months,
the weight of the fish could increase up to 10 times.
So, you can get 200 kg. If you sell the fish at 30 Baht per kg,
you could get as much as 6,000 Baht. See it is
very different!”. Many villagers agreed with what the officer had said.

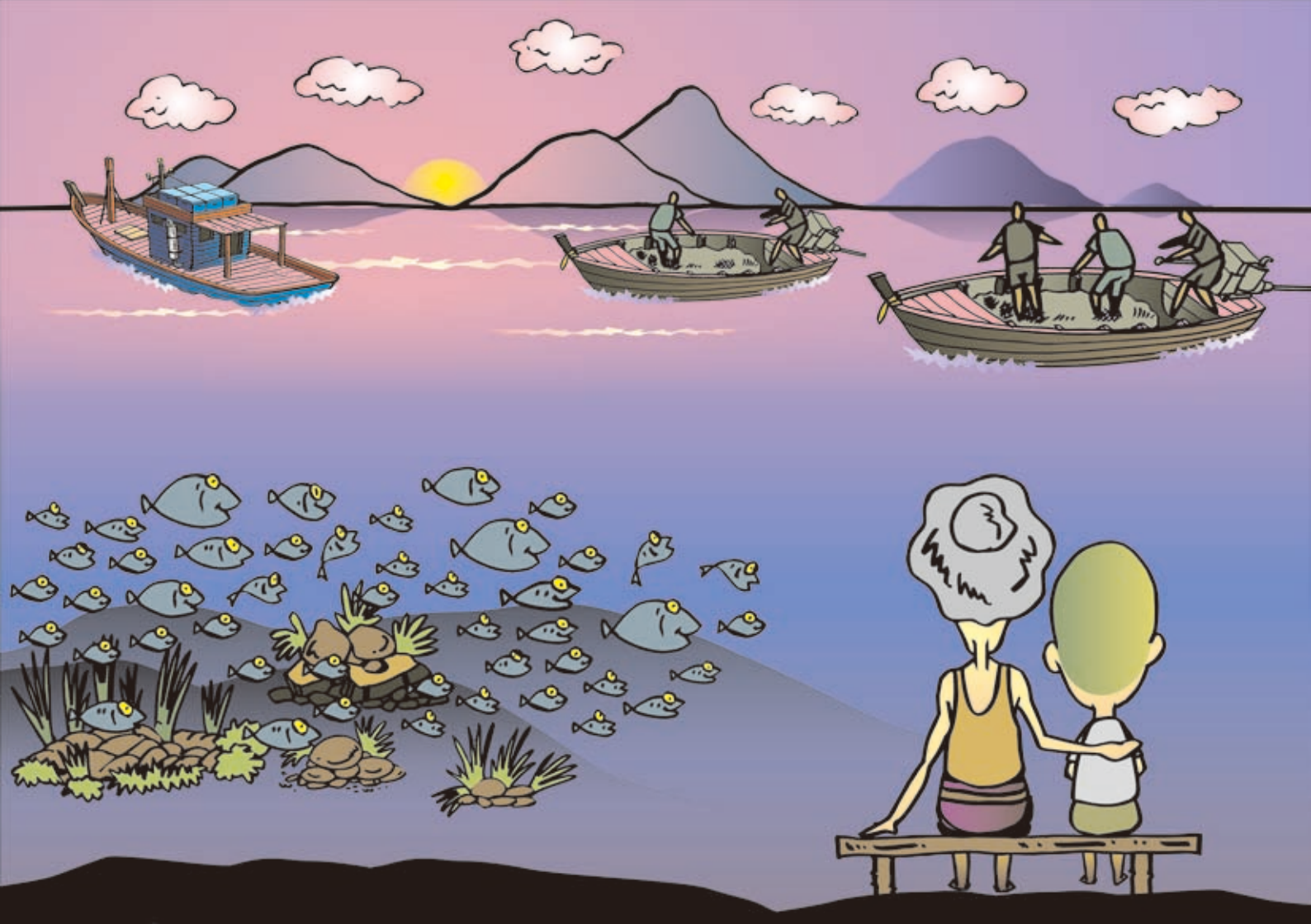
หลังจากนั้น พี่ชัย ก็ถามว่า “ถึงแม้พวกเราไม่จับ คนจากหมู่บ้านอื่นก็จับอยู่ดีนะครับ” ดร.พรนี่ประมงจังหวัดคนที่ ๑.๕. ๒๐ เห็นบ่อยๆ ที่ท่าเทียบเรือ จึงแนะนำให้บอก “เรื่องนี้ทางเจ้าหน้าที่ประมงจังหวัด จะเป็นผู้ควบคุมดูแลและเผยแพร่ความรู้ให้แก่ชาวประมงในท้องที่อื่นๆ ต่อไปครับ พวกเราสามารถร่วมมือร่วมใจกันเถอะครับ เพื่อวันข้างหน้าที่ดีที่สุดในของเราและลูกหลานในอนาคต” เมื่อประมงจังหวัดพูดจบ ชาวบ้านพากันปรบมือเห็นด้วย พร้อมทั้งสัญญาว่าจะร่วมมือกันติดตั้งเครื่องมือคัดแยกสัตว์น้ำกับอวนลากของตน

After that, Chai said “Even if we do not catch but the others will catch”. This time, the provincial fisheries officer whom Por often sees at the fishing port, smiled and said “Please leave this matter with us, we will try our best to promote the use of JTEDs to the fishermen in other villages too. Let us together help in this endeavor in order to have a great future of our children”.

เย็นวันนั้น ด.ช. ปอ กลับไปเล่าให้นางงาทึ่งด้วยความคิดที่ว่า “เดี๋ยวมือตัดแยกสัตว์น้ำวัยอ่อน จะช่วยทำให้ปลาตัวเล็กๆ หลุดรอดและมีชีวิตเพื่อเติบโตต่อไปในอนาคต ซึ่งจะทำให้เรามีปลากินตลอดไป”
ถึงตอนนั้น ด.ช. ปอ เห็นใจของงาแง่มแง้แล้วว่าทำไมนางงาจึงไม่ให้เก็บไข่ทั้งหมดลงพัก ก็เพราะว่าพวกเขาจะได้มีลูกไก่ และเมื่อเขาเติบโต พวกเขาจะออกไปให้เรากินต่อไปเรื่อยๆ นั่นเอง หากเราเก็บไข่ทั้งหมด เราคงมีไก่กินได้เพียงช่วงเวลาสั้นๆ เท่านั้น หากแม่ไก่ตัวนั้นตายลงพวกเขาก็คงไม่มีไก่กินอีกต่อไป

That evening, Por gladly told his grandmother. “JTEDs help the juveniles escape and remain alive to grow bigger in the future, so we will have the fishes for our consumption forever”, said Por. This time, Por has clearly understood why his grandmother always asks him to leave some eggs behind. That's because the eggs will hatch into chicks and when they grow up, they will lay eggs for us to continuously consume. If we take all, we will have no more eggs for future consumption after the chicken die.

ตะวันเริ่มจะลับขอบฟ้า เรือประมง 2-3 ลำ
กำลังมุ่งหน้าออกสู่ทะเลเพื่อปฏิบัติหน้าที่
ปลาตัวเล็กตัวน้อยกำลังว่ายน้ำเล่นอย่างสนุกสนาน
ข้างโอดนิน สองข้างนลานพากันนั่งมองทะเลหน้าบ้านอย่างสุขใจ
ทะเลซึ่งเป็นที่พักพิงและความหวังของชาวประมงแห่งนี้
จะยังคงทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์ไปตราบนานเท่านาน...

The sun is starting set, a few fishing boats
are going to the sea for fishing.
Small fishes are happily swimming beside a knoll.
Grandmother and Por feel happy
when they look at the sea in front of their house.
This sea is still playing the role as important source of
seafood, livelihood and hope for the fishermen forever.

เครื่องมอดัดแวงสัตว์น้ำวัยอ่อน

เครื่องมอดัดแวงสัตว์น้ำวัยอ่อน (Juvenile and Trash Excluder Device) เรียงสั้นๆ โดยใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า เจทีดี (JTED) การติดตั้งเครื่องมอดัดแวงสัตว์น้ำวัยอ่อนจากอวนลากจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยในการเลือกจับสัตว์น้ำเป้าหมายที่มีขนาดตามต้องการ ซึ่งเจริญเติบโตเต็มที่ และไม่ก่อให้เกิดการสูญเสียทรัพยากร โดยเปล่าประโยชน์

Juvenile and Trash Excluder Device (JTED)

Juvenile and Trash Excluder Device (JTED) is a device that generally involves some form of separator panel or grid and an escape panel to exclude juvenile or unwanted animals to escape while maintain the target catch in the trawl net.

